

LAUSUNTO

20.12.2024

VN/32556/2024-MMM-21

Lausuntopyyntö; Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriöön on saapunut 28.11.2024 ympäristöministeriöstä lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää kunnioittavasti lausuntonaan seuraavaa.

Kommentit koskevat esitettyä jätelain (646/2011) muutosta.

Yleisesti kannatamme, että jätteen luokittelun päättymisen ja sivutuotteeksi luokittelu keskitetään yhdelle lupa- ja valvontaviranomaiselle.

Huomiot liittyvät viranomaisten määrittelyyn ja tiedonsaantioikeuksiin. Lisäksi jollain aikavälillä tulisi tarkastella jo annettuja päätöksiä kosken tapauskohtaisia jätteen luokittelun päättymistä, koska nykyiset päätökset on annettu erilaisin perustein.

Jätelain 24 §:ssä on määritelty yleinen valvontaviranomainen, ei markkinavalvontaviranomaista. Yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 24 §:ssä markkinavalvontaviranomaisiksi on puolestaan määritelty Tukes, Syke ja Liikenne- ja viestintävirasto. Nämä eivät kuitenkaan kata kaikkia tuoteryhmiä.

Ruokavirasto on mainittu jätelain perusteluissa yleistä etua valvovaksi viranomaiseksi. Ruokavirasto on määritelty lannoitevalmisteiden osalta markkinavalvontaviranomaiseksi lannoitelaisissa (711/2022) ja eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetussa laissa (1137/2016).

Huomiot koskevat muutettavaksi esitetyn jätelain pykäläiä:

147 a §. Sivutuotteeksi luokittelua ja jätteen luokittelun päättymistä koskeva päätös.

147 e §. Päätöksen muuttaminen.

147 f §. Päätöksen peruuttaminen.

Jätelain 147 e ja f pykälien mukaan päätöstä voidaan muuttaa tai päätös voidaan peruuttaa yleistä etua valvovan viranomaisen aloitteesta. Pykälien 3 mom. mukaan lupa- ja valvontaviranomaisella on velvollisuus ilmoittaa asian vireilletulosta markkinavalvontaviranomaisille sekä toiminnan ympäristölupaa valvovalle kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Laissa ei kuitenkaan ole velvollisuutta ilmoittaa valvovalle viranomaisille itse päätöksestä (147 a §), päätöksen muuttamisesta (147 e §) tai peruuttamisesta (147 f §), joka on markkinavalvontaviranomaisten toiminnan kannalta oleellisempaa tietoa. Myös tiedonsaantioikeus uusiomateriaalirekisteristä on määritelty 24 §:n mukaisille markkinavalvontaviranomaisille (eli 24 §:n mukaisille yleisille valvontaviranomaisille), sekä Suomen ympäristökeskukselle ja ympäristöministeriölle. Suomessa Ruokavirasto on lannoitevalmisteiden osalta markkinavalvontaviranomainen, mutta ei ole sitä jätelain 24 §:n mukaan. Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan kaikilla markkinavalvontaviranomaisilla tulisi olla yhdenmukaiset oikeudet koskien tiedonsaantia, sekä ilmoitukset koskien asioiden vireille tuloa ja myös päätöksiä. Laissa annetuin keinoin laissa tarkoitettulla yleistä etua valvovalla viranomaisella ei käytännössä ole mahdollisuutta saada tietoa tai vaikuttaa päätöksiin. Maa- ja metsätalousministeriön

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

näkemyksen mukaan valvovien viranomaisten määritelmiä tulisi tarkastella uudelleen ja markkinavalvontaviranomaisten asemaa tulisi tasapuolistaa.

Lisäksi jätelain perusteluissa (kohta 2.2) on viitattu EU:n lannoitevalmisteasetuksen (2019/1009/EU) mukaiseen jätteen luokittelun päättymiseen. Kuitenkin ympäristöministeriö on katsonut, että lannoitevalmisteille voidaan antaa lisäksi kansalliset jätteen luokittelun päättymisen kriteerit. Kansallisen jätteen luokittelun perusteita tulisi tarkentaa perustelumuiotiossa, koska muistion tekstissä todetaan, että jätteen luokittelun päättymisestä (ei enää jätettä, EEJ) voidaan säätää jätelajikohtaisesti EU-harmonisoituina säädöksinä, tai jos vastaavaa EU-säädöstä ei ole, kansallisesti valtioneuvoston asetuksella.

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Lainsäädäntöneuvos

Juha Keski-Koukkari

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi

VN/32556/2024-MMM-21

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: